

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 476/2012-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. septembra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Č., a. s., B., zastúpenej advokátom Mgr. M. V., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 29 C 131/2011-127 z 23. novembra 2011 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 1 Co 30/2012-145 z 30. mája 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Č., a. s., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. augusta 2012 doručená sťažnosť Č., a. s., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom Mgr. M. V., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a

základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) č. k. 29 C 131/2011-127 z 23. novembra 2011 (ďalej aj „napadnutý rozsudok okresného súdu“) a rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 Co 30/2012-145 z 30. mája 2012 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“).

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uvádza:

«Sťažovateľ podal na Okresný súd Prešov návrh na začatie konania zo dňa 12. 05. 2010 voči odporcovi v I. rade D. G. a odporcovi v II. rade M. G. o zaplatenia sumy 7.165,33 € s príslušenstvom.

Okresný súd Prešov v danej veci rozhodol rozsudkom, č. k. 29 C 131/2011-127 zo dňa 23. 11. 2011 tak, že odporcov zaviazal spoločne a nerozdielne na zaplatenie sumy istiny vo výške 6.543,91 € s 9 % úrokom z omeškania ročne od 27. 02. 2010 do zaplatenia, úrokom z omeškania zo sumy 89,66 € s 25 % úrokom ročne od 27. 02. 2010 do zaplatenia a vo zvyšku súd návrh zamietol. V odôvodnení rozsudku uviedol: „Z ustanovenia § 502 a § 503 Obchodného zákonníka podľa názoru súdu vyplýva, že dlžník je povinný na základe zmluvy o úvere platiť úroky v dojednanej výške od doby poskytnutia peňažných prostriedkov až do doby určenej zmluvou ako lehota splatnosti úveru. Súd pritom odkazuje na záver odôvodnenia rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R 59/1998, z ktorého vyplýva, že veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov iba do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania.

Predmetné rozhodnutie Okresného súdu Prešov sťažovateľ považoval za nesprávne, a preto voči rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 29 C 131/2011-127 podal v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom poukazoval na ustanovenia Obchodného zákonníka (č. 513/1991 Zb.) a zákona o spotrebiteľských úveroch (č. 258/2001 Z. z.), z ktorých jednoznačne vyplývalo, že Okresný súd Prešov predmetnú vec nesprávne právne posúdil.

Sťažovateľ poukázal na ust. § 497 Obchodného zákonníka, podľa ktorého „zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.“ Ďalej poukázal na ustanovenie § 6 ods. 2 zákona o spotrebiteľských

úveroch, podľa ktorého „spotrebiteľ má povinnosť uhradiť úrok len za časové obdobie od poskytnutia spotrebiteľského úveru do jeho splatenia.“

Sťažovateľ zastáva názor, že z uvedených ustanovení nepochybne vyplýva, že pri poskytnutí peňažných prostriedkov na základe zmluvy o úvere, má veriteľ nárok na úroky až do doby zaplatenia poskytnutých peňažných prostriedkov (ako odplatu za poskytnutie úveru).

Okresný súd v odôvodnení rozhodnutia zjavne nerozlišuje medzi splatením a zosplatením úveru, pričom ide o pojmy s odlišnými dôsledkami pre existenciu nároku veriteľa. Splatením úveru sa rozumie jeho vrátenie veriteľovi spolu s úrokmi, ktoré plnia funkciu odplaty pre veriteľa. Splatením úveru aj s úrokom zaniká nárok veriteľa. Zosplatením sa naopak rozumie určenie splatnosti celého dlhu, v prípadoch, kedy bolo vrátenie dlhu dohodnuté vo forme splátok. Okamih zosplatenia úveru nemá za následok zánik nároku veriteľa na poskytnuté peňažné prostriedky ani nároku na úroky,

Krajský súd v Prešove potvrdil rozhodnutie Okresného súdu Prešov a v odôvodnení svojho rozhodnutia okrem iného uviedol (str. 4, ods. 6 a 7), „V predmetnej veci súd prvého stupňa správne uzavrel, že podľa ustálenej súdnej praxe (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 143/98) vyplýva, že dohodnuté úroky (zmluvné úroky) z poskytnutých peňažných prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátky). Od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania v zmysle § 369 Obchodného zákonníka. Takýto záver Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je logický, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi.“

Rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R 59/98, na ktoré odkazujú Okresný súd Prešov, ako aj Krajský súd v Prešove v odôvodnení rozhodnutí, súdy nesprávne interpretovali a aplikovali, čím porušili základné práva sťažovateľa.

Z citácie uvedeného rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je zrejmé, že súdy v snahe chrániť žalovaných ako spotrebiteľov (nad rámec zachovania zásad občianskeho súdneho konania) použili len časť odôvodnenia súdu prvého stupňa, ktoré okrem iného bolo dôsledkom zrušenia rozhodnutia Najvyšším súdom Slovenskej republiky.

Podľa obidvomi súdmi citovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky: „Zmluvou o úvere sa dlžník zaväzuje vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky. Úroky sú súčasťou peňažného záväzku dlžníka, preto dôsledkom omeškania s ich platením je zo zákona vyplývajúca povinnosť platiť úroky z omeškania.“

Judikát R 59/1998 bol publikovaný v periodiku Zo súdnej praxe č. 4/2000, str. 81-84.

Logickým výkladom textu judikátu je rovnako možno dospieť k názoru, že Najvyšší súd Slovenskej republiky sa práve naopak vyslovil, že veriteľ má nárok na úroky z peňažných prostriedkov až do vrátenia peňažných prostriedkov

Okresný súd Prešov nekomplexne vyňal úryvok z odôvodnenia rozhodnutia, bez ohľadu na celý obsah a účel predmetného judikátu. Záver rozhodnutia jednoznačne neodôvodňuje rozhodnutie súdu. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd sa rovnako nelogicky stotožnil s rozhodnutím Okresného súdu Prešov.

S ohľadom na právne posúdenie veci súdom prvého stupňa, ako aj odvolacím súdom máme za to, že súd nesprávnou interpretáciou a aplikáciou platnej a účinnej právnej úpravy porušil aj ústavné právo sťažovateľa na súdnu ochranu garantované ustanovením článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Rozsudok Okresného súdu Prešov č. k. 29 C 131/2001-127 sa stal právoplatným dňa 12. 06. 2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 1 Co/30/2011-145 zo dňa 30. 05. 2012.»

Sťažovateľka na základe uvedených skutočností navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa, Č., a. s. na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo rovnosti účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Prešov, č. k. 29 C/131/2011-127 z 23. 11. 2011 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove, č. k. 1 Co/30/2012 z 30. 05. 2012 boli porušené.

2. Rozsudok Okresného súdu Prešov, č. k. 29 C/131/2011-127 z 23. 11. 2011 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove, č. k. 1 Co/30/2012 z 30. 05. 2012 sa zrušujú a vec sa vracia súdu prvého stupňa (Okresnému súdu Prešov) na ďalšie konanie.

3. *Ústavný súd priznáva sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 323,72 €.*“

Sťažovateľka doplnila sťažnosť o splnomocnenie udelené právnenému zástupcovi v konaní pred ústavným súdom v prílohe podania, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 7. septembra 2012.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, ak namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu a základným právom alebo slobodou,

ktorých porušenie sa namietalo, alebo keď preskúmanie označeného postupu alebo rozhodnutia orgánu štátu v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05).

Sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 47 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu č. k. 29 C 131/2011-127 z 23. novembra 2011 a rozsudkom krajského súdu č. k. 1 Co 30/2012-145 z 30. mája 2012.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru konštantne pripomína, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca vyjadril zhadu zámerov v koncepte práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy s konceptom súdnej ochrany podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť.

Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania. Zmyslom tohto základného práva je umožniť každému reálny prístup k súdu a tomu zodpovedajúca povinnosť súdu konať vo veci.

Článok 46 ods. 1 ústavy je prvotným východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany zaručenej ústavou v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy).

Ústavný súd zohľadňujúc svoju doterajšiu judikatúru uvádza, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takéhoto výkladu a uplatňovania s ústavou, respektíve s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov len v prípade, ak v konaní, ktoré predchádzalo ich vydaniu, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo svojvoľné, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 82/04).

1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 47 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu č. k. 29 C 131/2011-127 z 23. novembra 2011

Sťažovateľka sa sťažnosťou domáhala vyslovenia porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 47 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu č. k. 29 C 131/2011-127 z 23. novembra 2011, ktorým okresný súd žalobe sťažovateľky v časti vyhovel a v prevyšujúcej časti ju zamietol.

Ústavný súd poukazuje na to, že podľa ústavy je systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc

všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne. Z toho vyplýva, že ústavný súd zásadne nemá právomoc rozhodovať o návrhoch, o ktorých je oprávnený podľa platných právnych predpisov rozhodovať iný (všeobecný) súd, t. j. právomoc ústavného súdu je subsidiárna.

Sťažovateľka tým, že podala odvolanie proti predmetnému rozsudku okresného súdu krajskému súdu, napokon sama uznala, že má k dispozícii opravný prostriedok v systéme všeobecného súdnictva. Vychádzajúc z týchto záverov ústavný súd nezistil žiadny ústavný dôvod na to, aby sa v tejto veci neriadil princípom subsidiarity svojej právomoci, ktorý je ustanovený v čl. 127 ods. 1 ústavy, a preto aplikujúc tento článok ústavy a § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol sťažnosť v časti, v ktorej sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 47 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom okresného súdu, pre nedostatok svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 47 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu č. k. 1 Co 30/2012-145 z 30. mája 2012

Sťažovateľka ďalej namietala porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 47 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu č. k. 1 Co 30/2012-145 z 30. mája 2012, ktorým tento súd potvrdil rozsudok prvostupňového súdu.

Pri posudzovaní otázky, či mohlo byť napadnutým rozsudkom krajského súdu porušené základné právo sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jej právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, teda otázky, či označené rozhodnutie nie je zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, je potrebné zohľadniť nielen odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu, ale aj rozsudok okresného súdu, ktorého odôvodnenie krajský súd potvrdil. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje aj na svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej

odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvostupňového, ako aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09).

Odvolací súd sa stotožnil s postupom okresného súdu, ktorý v odôvodnení napadnutého rozsudku okrem iného uviedol:

„Je nesporné, že žalovaní sa v súlade so zmluvou o úvere zaviazali poskytnutý úver vrátiť spolu s dohodnutými úrokmi vo výške 15,8 % ročne pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 4.641,- Sk od 25. 9. 2008 s tým, že splatnosť úveru bola dohodnutá k 25. 8. 2013.

Z ustanovenia § 502 a 503 Obchodného zákonníka podľa názoru súdu vyplýva, že dlžník je povinný na základe zmluvy o úvere platiť úroky v dojednanej výške od doby poskytnutia peňažných prostriedkov až do doby určenej zmluvou ako lehota splatnosti úveru.

Súd pritom odkazuje na záver odôvodnenia rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R 59/1998, z ktorého vyplýva, že veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov iba do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania.

Z uvedeného dôvodu má preto žalobca ako veriteľ právo na zaplatenie dohodnutého úroku z úveru iba do 25. 8. 2009, t. j. do dňa, kedy prehlásil úver za predčasne splatný s tým, že po tomto termíne žalobcovi nevzniká právo na zaplatenie dohodnutého úroku z úveru, ale iba úroku z omeškania v súlade s ust. § 369 Obchodného zákonníka.

Na základe uvedeného preto súd priznal žalobcovi nárok na zaplatenie nesplatenej časti istiny úveru, kapitalizované dohodnuté zmluvné úroky ku dňu zosplatnenia úveru vrátane nezaplatených splatných bankových poplatkov ku dňu zosplatnenia a kapitalizované dohodnuté úroky z omeškania k poslednej delikvencii úverového účtu k 24. 3. 2010 a v prevyšujúcej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

V súlade s ust. § 369 Obchodného zákonníka a § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. priznal žalobcovi uplatnený úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 6.197,69 EUR pozostávajúcej z nesplatenej istiny úveru, kapitalizovaných zmluvných úrokov ku dňu zosplatenia úveru a nezaplatených bankových poplatkov ku dňu zosplatenia úveru.“

Krajský súd ako súd odvolací napadnutým rozsudkom potvrdil napadnutý rozsudok okresného súdu č. k. 29 C 131/2011-127 z 23. novembra 2011, pričom v tomto rozsudku okrem iného uviedol:

„Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1, 2 O. s. p. a to bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

So zreteľom na obsah odvolania žalobcu, v odvolacom konaní bol preskúmaný výrok napadnutého rozsudku, ktorým žaloba bola v prevyšujúcej časti zamietnutá, ako aj súvisiaci výrok o trovách konania a preto výrok, ktorým bolo žalobe čiastočne vyhovené, ktorý odvolaním žalobcu napadnutý nebol, v odvolacom konaní preskúmaný nebol a ako taký nadobudol právoplatnosť (§ 206 ods. 2 veta prvá O. s. p.).

Pokiaľ ide o vec samú, je potrebné konštatovať, že vo vzťahu k zamietavej časti výroku rozsudku, súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvého stupňa zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvého stupňa nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.“

Odvolací súd pri odôvodnení napadnutého rozsudku, ktorým potvrdil napadnutý rozsudok okresného súdu, aplikoval a vykladal príslušnú právnu úpravu, na ktorú poukazovala sťažovateľka aj vo svojej sťažnosti, takto:

„Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky,

Podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškani so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, je povinný platiť z nezaplatenej sumy úroky z omeškania dohodnuté v zmluve. Ak úroky z omeškania neboli dohodnuté, dlžník je povinný

platiť úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva. Ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžník je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva.

Podľa § 4 ods. 4 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 3 Nariadenia vlády č. 87/95 Z. z., výška úrokov z omeškania je dvojnásobok diskontnej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

V predmetnej veci súd prvého stupňa správne uzavrel, že podľa ustálenej súdnej praxe (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 143/98) vyplýva, že dohodnuté úroky (zmluvné úroky) z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania v zmysle § 369 Obchodného zákonníka.

Takýto záver Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je logický, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi.

Na tomto výklade a ustálenej súdnej praxi nič nemení ani citované ustanovenie § 6 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, o ktoré opiera svoje odvolanie žalobca a podľa ktorého spotrebiteľ má povinnosť uhradiť úrok len za časové obdobie od poskytnutia spotrebiteľského úveru do jeho splatenia.

Toto ustanovenie Zákona o spotrebiteľských úveroch má na mysli situáciu, kedy spotrebiteľ – dlžník svoj dlh riadne spláca a toto ustanovenie vymedzuje celkovú dĺžku obdobia, počas ktorého má dlžník ako spotrebiteľ povinnosť platiť úroky.

Nič to však nemení na situácii, že pokiaľ veriteľ (v danom prípade žalobca) pristúpi k tomu, že považuje celý dlh za splatný (tzv. zosplatenie úveru), potom nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie už úrokov z úveru.

Správne túto situáciu rozanalyzoval súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia a v závislosti od toho upravil sumy, ktoré je možné priznať žalobcovi a správne uzavrel, že nie je možné priznať úroky z úveru v čase po splatnosti celého úveru, pokiaľ tu

nastupuje režim platenia úrokov z omeškania, tak ako to vyplýva z citovaného uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obo 143/98.

Správne preto postupoval súd prvého stupňa, pokiaľ v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a v súlade s ustanovením § 219 ods. 1 O. s. p. odvolací súd rozsudok v tejto časti ako vecne správny potvrdil, vrátane výroku o trovách konania, ktorý je taktiež vecne správny.

V ostatnom poukazuje odvolací súd na výstižné a správne dôvody súdu prvého stupňa uvedené v odôvodnení napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O. s. p.).“

Ústavný súd v tejto súvislosti nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie krajského súdu bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu. Krajský súd sa stotožnil s podrobne odôvodneným právnym názorom okresného súdu, jasne, zrozumiteľne a presvedčivo objasnil rozdiel, resp. vzťah medzi úrokmi z dohodnutého úveru a úrokmi z omeškania, ako aj otázku, prečo „*zmluvný úrok vo výške 15,8 % ročne od 26. 8. 2009 do zaplatenia*“ patrí sťažovateľke iba do splatnosti dlhu, a tiež výšku sumy (a štruktúru žalovanej čiastky) prislúchajúcej, resp. priznanej sťažovateľke, rozšíril vecnú argumentáciu na podporu správnosti odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu, opätovne poukazujúc na štandardnú obchodnoprávnu judikatúru v tejto oblasti. Súčasne sa tým vyrovnal aj s námietkami sťažovateľky, ktoré sú z veľkej časti totožné s tými, ktoré uplatnila aj na ústavnom súde. Tento výklad považuje ústavný súd za ústavne akceptovateľný.

Ústavný súd vo svojej stabilnej judikatúre uvádza, že postup a rozhodnutie súdu, ktoré vychádzajú z aplikácie konkrétnej zákonnej procesnoprávnej úpravy, nemožno hodnotiť ako porušovanie základných práv a slobôd (I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97). Za porušenie základného práva pritom nemožno považovať neúspech v konaní. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania, preto nie je možné považovať nevyhovenie návrhu v konaní pred všeobecným súdom za porušenie tohto práva (I. ÚS 3/97).

Sťažovateľka ďalej namieta porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 47 ods. 3 ústavy napadnutým rozsudkom krajského súdu.

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka uvedenú námietku o porušení čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 47 ods. 3 ústavy odôvodňuje tým, že napadnutým rozsudkom krajského súdu krajský súd „*nesprávnym výkladom a aplikáciou právneho predpisu spôsobil, že protistrana v súdnom konaní nadobudla výhodnejšie postavenie v konaní, čím bol poškodený sťažovateľ...*“, resp., že „*súd svojim konaním nezabezpečil rovnosť účastníkov*“, a spája ju s rozhodnutím, ktorým okresný súd zamietol a krajský súd potvrdil časť jej žaloby. Táto skutočnosť sama osebe nemôže podľa názoru ústavného súdu viesť k záveru o porušení zásady rovnosti účastníkov konania ustanovenej v čl. 47 ods. 3 ústavy. Pri preskúmaní veci ústavný súd preto dospel k záveru o nedostatku príčinnej súvislosti medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a možným porušením čl. 47 ods. 3 ústavy v neprospech sťažovateľky.

Pretože ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu č. k. 1 Co 30/2012-145 z 30. mája 2012 a namietaným porušením základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako ani namietaným porušením čl. 47 ods. 3 ústavy, odmietol sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v tejto časti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v sťažnosti sa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. septembra 2012